

Самабічаванне, незадаволенасць тым, што робіш для Бога і бліжніх, параўнанне сябе з іншымі і пастаяннае самапрыніжэнне – гэта яскравыя рысы скрупулёзнага чалавека, часта звязаныя з неапрацаваным эгаізмам і, магчыма, нарцысізмам.

У жыцці скрупулёзных асоб дамінуюць страх і няўпэўненасць: нібы яны горшыя за іншых і няздатныя да чагосьці. Такія ж адчуванні ўзнікаюць і на конт адносін з Богам у духоўным жыцці. Яны не здольны ацэньваць свае паводзіны на практыцы, і хоць могуць дакладна прааналізаваць тэарэтычныя сітуацыі, падобныя да ўласнай, даць добрыя парады іншым, застаюцца бездапаможнымі адносна сябе.† Каб зразумець прыроду скрупулёзаў, трэба звярнуцца да лацінскага кораня тэрміна гэтай праблематычнай з’явы. “Scrupulus” – літаральна “каменьчык” – першапачаткова азначаў надзвычай дробную вагу, якая нахіляла шалі толькі самых адчувальных вагаў. Такім чынам, выкарыстанне гэтага слова ў маральным сэнсе азначала залішнюю педантычнасць пры абмеркаванні пытанняў, звязаных з функцыянаваннем сумлення.

На падставе ўласнага досведу св. Ігнацый Лаёла прапануе такім асобам у якасці сродку для барацьбы “разважанне пра міласэрнасць”. Гэтая медытацыя базуецца на тым, што чалавек не ў стане выплаціць велізарную запазычанасць перад Панам, велічыню якой ён нават не можа ацаніць. Гэта становіцца немагчымым, бо чалавек не прымае, што Той, каму ён вінны, даруе, забывае і дае яму незразумелую і свабодную любоў. Гэта вопыт, які здымае хваравітае пачуццё запазычанасці, нараджаючы мір і ўдзячнасць Богу.

Такім чынам, св. Ігнацый раіць выйсці з безнадзейнасці, увайсці ў вопыт вылячэння і ўбачыць сваю будучыню, а не засяроджвацца на разбуральным мінулым, ранах і недахопах. Такая сітуацыя больш не руйнуе псіхіку дзякуючы прымірэнню з самім сабой. Прымірэнне, крыніцай якога з’яўляецца Божая міласэрнасць, дае сапраўдны супакой душы.

Кожны з нас – вобраз Божы, унікальны і непаўторны. Гэта значыць, няма горшых у Божых вачах: ёсць іншыя, але не горшыя. Нам трэба больш канцэнтравацца не на сваіх ранах, але на ранах Езуса Хрыста, бо ў іх, як кажа прарок Ісая, “аздараўленне нашае”.